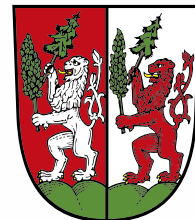

Bělohradské listy

Vydáno 26. 6. 2015 • Ročník XV • Cena 16 Kč

3 / 2015

Objektivem Bělohradských listů

Foto: Alena Fléglová,
Václav Lejdar

- 2 OBJEKTIVEM
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ**
- 3 FEJETON**
(HANA MARIE KÖRNEROVÁ)
- 4 PLUKOVNÍK IN MEMORIAM
EDUARD RULF – ODHALENÍ DESKY**
(LADISLAV STUHLÍK)
- 5 STAROSTA ODPOVÍDÁ
ZM INFORMUJE**
- 6 BĚLOHRADSKÁ KVÍTKA**
(ALENA FLÉGLOVÁ)
- 7 600 LET OD UPÁLENÍ
MISTRA JANA HUSA**
(JOSEF ŠPŮR)
- 8 CHVÁLA ŘEMESLU CUKRÁŘSKÉMU**
(HANA FRIEDRICHOVÁ)
- 9 PŘÍBĚH PLUKOVNÍKA
IN MEMORIAM EDUARDA RULFA**
(LADISLAV STUHLÍK)
- 10-11 VČELAŘI NA BĚLOHRADSKU**
(VLADIMÍR RAK)
- 12-13 BĚLOHRADSKÉ KOŘENY
NA CVIKOVSKÉ RADNICI**
(JAROSLAV VOVES)
- 14-15 PAVEL TEIMER**
(JIRÍ SEHNAL)
- 16-17 HISTORICKÉ FOTOGRAFIE
BĚLOHRADU**
- 18 Z DOPIŠŮ ČTENÁŘŮ**
- 19 UDÁLOSTI – ZAJÍMAVOSTI**
- 20-21 HÁZENÁ NA HOŘEŇÁK**
(EDUARD ČELIŠ)
- 22-23 MALÍŘI V BĚLOHRADĚ
LADISLAV HALOUZKA**
(EDUARD ČELIŠ)

FOTOGRAFIE NA OBÁLCE
STRANA 1
VÁCLAV LEJDAR
NA CESTĚ KOLEM PARDOUBKU

STRANA 24
PĚTR LAUŠMAN
KRÁMEK VĚŽIČKA

**MIMOŘÁDNÉ LETNÍ ČÍSLO
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ
VYJDE 24. 7. 2015**

Bělohradské listy
periodický tisk územního samosprávného celku Lázně Bělohrad
Vydává Město Lázně Bělohrad
Vychází jako dvouměsíčník
Redakční rada: Ladislav Stuhlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš,
Alena Fléglová, Hana Friedrichová, Hana Marie Körnerová,
Václav Lejdar, Iva Plecháčová, Josef ŠpŮr, Ing. Pavel Šubr,
Jaroslav Voves.
Povoleno MK ČR pod č. E 10901
Adresa: **Město Lázně Bělohrad**
Městské kulturní středisko,
Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad
Telefon: 739 629 482, Fax: 493 792 484
E-mail: mks@lazne-belohrad.cz
Grafika, sazba a tisk:
Tiskárna ARPA, Kotkova 792, Dvůr Králové nad Labem

ODE ZDI KE ZDI

Když se stanete pamětníkem (a paměť vám skutečně slouží), pamatujete si kromě pěkných věcí i ty, které byste nejráději zapomněli, a nádavkem k nim i řadu hloupostí, jimiž nás v průběhu let obšťastňovali naši „čelní představitelé“, později takzvané celebrity a průběžně (napříč léty i režimy) odborníci všeho druhu. Jejich slova nám až pod nos promptně doručují média (především televize). V ní se vždýcky se najde dost zaslíbených, kteří před kamerami vášnivě diskutují a tvrdí, že jejich názor je ten jediný správný. Někdy jde v podstatě o pitomosti, jindy o věci zásadní. K těm prvním patří třeba pohled na zdravé či nezdravé potraviny. Vezměme si obyčejné vejce. Za mého dětství absolutně zdravé jídlo pro děti i dospělé, pak téměř jedovatá potravina zaplavující organismus zhoubným cholesterolem - doporučená dávka byla dvě až tři týdne. Dnes je to opět maximálně zdravá potravina, protože bylo pracně zjištěno, že lecitin obsažený ve vejcích je tak prospěšný, že proti němu jsou škodlivé účinky cholesterolu vlastně zanedbatelné. Přitom vejce se (co svět světem trvá) nezměnilo – to jen lidi blbnou. Podobným příkladem je máslo. Nejprve vynášeno do nebe, pak zcela zatraceno a nahrazeno „absolutně zdravými“ umělými tuky, dnes opět na výsluní, neboť výzkum ukázal, že umělé tuky jsou v mnoha případech jen umělá hmota, bez níž se tělo rádo obejde, kdežto bez živočišných tuků, pomáhajících vstřebat vitamíny A,D,E,K, to prostě nejde. Dědeček by řekl, že lidi to vedou ode zdi ke zdi.

V souvislosti s předchozími řádky se mi vybavila maminka mého muže, která říkávala: „Děti, za války byla taková bída, že jsme museli jíst i margarín!“

A jsme u toho! Ne u margarínu, ale u války.

Vím, že s tématem týkajícím se oslav konce války přicházím jako s křížkem po funuse, přesto mi to nedá. Před rokem 1990 se každoročně s velkým humbukem oslavovalo osvobození Československa Rudou armádou. My – děti narozené skoro deset let po válce – jsme díky dějepisu vyučovanému podle tehdejších osnov měly dlouho pocit, že ve válce bojovaly jen dvě strany – Rusové a Němci. Už nevím, ve které třídě jsme v květnu dostali domácí úkol na téma: „Jak moje rodné město osvobodila Rudá armáda.“ Vím ale, že nám s ním měli pomoci rodiče a prarodiče. Kamarádka Lída, která se narodila v Plzni, napsala, že její město osvobodili Američani. To nás překvapilo, protože do té doby jsme o nějakých Američanech v Československu neslyšeli. Nejspíš to překvapilo i učitelku, protože požadovala, aby žákyně úkol přepracovala. Do školy nakonec museli i rodiče a řešilo se to ve velkém. Matka odmítla učitelčin návrh, že by pro jednu mohli Plzeň osvobodit Rusové, a přestože v ní byla malá dušička, trvala na svém, že nebude překrucovat historii. Kamarádka nakonec psala sloh na téma: „Jak město, ve kterém nyní žiji, osvobodila Rudá armáda.“ Jaký úkol psali v Plzni, netuším.

V porevoluční euforii se konečně smělo oslavovat i osvobození Plzně tou správnou armádou a my si říkali, že je to dobře. Že se konečně přestanou překrucovat dějiny a bude to podle pravdy. Což dokazuje, že lidská naivita je nevyčerpatelná.

Uplynulo čtvrtstoletí a svět se chystal slavit sedmdesát let od konce nejstrašnější války v dějinách a my začali být s předstihem vystavováni mediální masáží, která občas budila dojem, že americká armáda osvobodila celý svět. Začalo to průjezdem vojenské kolony Evropou. Načasování bylo obdivuhodné a okamžitě zvedlo vlnu vášni. Pro i proti. I když většinu národa to nechalo zcela chladnou, což je, přiznejme si, zcela v pořádku.

Kolona projela a přišlo další vášnivě probírané téma: oslavy konce války v Moskvě. Politici se v hysterických diskuzích zalykali pohoršením nad tím, že prezident chce jet na oslavy do Ruska a jaká je to národní ostuda, a poukazovali na to, že nikdo z ostatních politiků na západ od nás tam nejede. Proč by měl, většina těch na západ od nás patří k poražené straně a ten zbytek osvobodili Američané. My jsme jiný případ.

Nemusíme mít rádi ani Putina, ani Zemana, ani Rusy jako národ. A naše generace, která zažila osmašedesátý rok a léta normalizace, jim asi jen tak neodpustí. I když víme, že kolektivní vina neexistuje, stejně to máme v sobě. Ale každému co jeho jest – jak říkávaly naše babičky. Ať chceme či nechceme, tuto zemi (kdysi Československo) od Tater až k Plzni osvobodila Rudá armáda a my nemůžeme překrucovat dějiny jen proto, že se nám to zrovna nehodí do krámu. Není to fěr k těm sto padesáti tisícům padlých Rusů. Ti ani netušili, že se tehdejší vládcí domluvili na jakési demarkační linii. Oni jen bojovali proti Němcům a na našem území padli. Nedávno mi jeden pán (jen o málo starší než já a tudíž pamětník stejných časů) vyprávěl, že letos poprvé šel a položil kytičku na hrob ruského vojáka. Protože mu to bylo líto. A taky stydno za to, co se děje.

„A rozhodl jsem se, že příští rok půjdu a položím kytku na hrob zase Američanovi,“ řekl mi. „Aby to bylo spravedlivé.“

Začíná léto a má prý trvat nejen celý červen, ale snad i kousek července. Tak vypněte bednu, přestaňte poslouchat hysterické výlevy našich politiků, kteří to vedou ode zdi ke zdi, běžte do přírody a užijte si ho. Jako to dělávali naši dědečkové a babičky, kteří pro hodnocení přítomnosti i minulosti používali vlastní rozum. Až do vysokého věku neznali televizi a na život měli vlastní názor založený na zkušenosti a životním nadhledu.

Jen tak na okraj - jedli všechno, pročez byli spokojenější, štíhlejší a zdravější než my.

P.S. A nezapomeňte na vejce, lecitin prý zlepšuje paměť.

Hana Marie Körnerová

PLUKOVNÍK IN MEMORIAM EDUARD RULF

Devátého května 2015 odhalilo město Lázně Bělohrad pamětní desku svému rodákovi, válečnému hrdinovi z druhé světové války **plk. Eduardu Rulfovi**, na jeho rodném domě č. p. 65 na Malém náměstí. Konečně sedmdesát let po ukončení největšího válečného běsnění bylo důstojně vzpomenu to posledního ze čtveřice bojovníků zahraničního odboje proti nacismu z Lázní Bělohradu.

Odhalení pamětní desky proběhlo za účasti rodiny, zástupců armády, města a prvního místopředsedy senátu ČR Přemysla Sobotky, který má přes manželku vazbu na Lázně Bělohrad a na rodinu plk. Rulfa.

Po odhalení desky byla ve Fričově muzeu otevřena výstava 2. světová válka v Lázních Bělohradě. Ta mapuje životy Eduarda Rulfa, Jiřího Sehnala a bratrů Jaroslava a Bohumila Liškových, bojujících v zahraničních armádách proti nacistům. Ukazuje také tragický osud rodiny Vojtíškových, zavražděných za heydrichiády, a ve fotografiích přibližuje dny osvobození Bělohradu Rudou armádou. Výstava je doplněna obrázky s leteckou tematikou 2. světové války

od Radima Karla a modely dobových vojenských letadel, které zapůjčil Vladimír Šibor.

Výstava bude otevřena do konce září tohoto roku.

(las, lej)

Starosta odpovídá

Rada města chce prodat bývalou školu v Brtvi. Nemělo by město školu raději opravit, aby se místní měli kde scházet a využívat ji k různým společenským a kulturním akcím?

O zveřejnění záměru prodat bývalou obecní školu v Brtvi rozhodla rada města. V souladu se zákonem o obcích musí být tento záměr před projednáním v příslušném orgánu města minimálně 15 dnů zveřejněn na úřední desce. V případě, že město obdrží od nějakého zájemce nabídku na odkoupení školy v Brtvi, bude případný prodej projednávat a schvalovat zastupitelstvo města na svém veřejném zasedání.

Na jednání rady města jsme probírali důvody prodeje bývalé školy. V budově je dnes obsazen byt v 1. patře a město pronajímá také sklad v přízemí. Sál s výčepem je využíván minimálně převážně na soukromé akce a jako volební místnost. Před několika lety město zkoušelo tyto prostory pronajmout jako restauraci, ale nenašel se žádný zájemce. Budova ale chátrá a město musí poměrně často zajišťovat různé opravy. Navíc bude v nejbližší době nutná rozsáhlá oprava objektu.

Před několika lety město řešilo podobnou situaci se školou v Uhlířích. V ní byl také obsazen jeden byt a bylo do ní nutné výrazně investovat. Město ji nakonec prodalo a soukromý investor ji opravil na penzi. V Uhlířích ale žije podstatně méně obyvatel než v Brtvi.

Město musí vyřešit stav a využití několika objektů – především zámku, který město získalo do svého majetku v roce 2009, domu č.p. 28 v čele náměstí (rekonstrukce na sídlo městského úřadu), hasičské zbrojnice v Lázních Bělohradě, kulturního domu Jiskra v Horní Nové Vsi, Památníku K. V. Raise, areálu technických služeb, budovy dětské léčebny, sportovního areálu u Bažantnice, hlavní budovy v areálu U Lva, některých bytových domů, v případě získání do majetku města také sokolovny. Často slyším, že bychom měli na rekonstrukce různých nemovitostí v majetku města využít dotace z Evropské unie, ale zde příliš šancí nevidím.

Po zvážení všech těchto důvodů proto rada města zveřejnila záměr prodat školu v Brtvi. O případném prodeji školy či jejím dalším využívání městem rozhodne na svém zasedání zastupitelstvo města.

Jak vypadá situace s výstavbou letní restaurace v Bažantnici? Zastupitelstvo má zamítnout žádost firmy, která chtěla tuto restauraci obnovit.

Prakticky celý park Bažantnice patří akciové společnosti Lázně Bělohrad, pouze pozemek po bývalé letní restauraci o výměře 783 m² je v majetku města. O odkoupení tohoto pozemku za cenu dle znaleckého posudku požádala firma Nový Dvůr Brtev, s.r.o. s tím, že zde postaví letní restauraci. Zároveň navrhla, že kupní smlouva by obsahovala ustanovení, že v případě nezískání stavebního povolení do určitého termínu dojde ke zpětnému převodu pozemku na město a v případě neuvedení restaurace do provozu do určitého termínu uhradí firma Nový Dvůr Brtev městu sankci. Firma dále v žádosti uvedla, že provedla předběžný průzkum technické a administrativní realizovatelnosti projektu, který dopadl pozitivně. Firma rovněž nabídla prezentovat studii řešení letní restaurace na zasedání zastupitelstva města.

Rada města následně zveřejnila záměr prodeje uvedeného pozemku na výstavbu letní

restaurace dle návrhu firmy Nový Dvůr Brtev (cena dle znaleckého posudku, zpětný převod pozemku na město v případě nezískání stavebního povolení, sankce při neuvedení restaurace do provozu ve stanoveném termínu). Následně o odkoupení pozemku za těchto podmínek projednával zájem firma FILIPA, s.r.o.

Právní zástupce města doporučil pozemek neprodávat, ale se zájemcem o stavbu letní restaurace uzavřít smlouvu o zřízení práva stavby s vkladem do katastru nemovitostí buď na delší období (např. 30 let), nebo s následným prodejem pozemku po kolaudaci letní restaurace. Tento záměr bude na svém nejbližším zasedání projednávat zastupitelstvo města.

Pavel Šubr, foto: Alena Fléglová, archiv

ZM informuje

Veřejné zasedání zastupitelstva města se uskutečnilo **29. dubna 2015** v kulturním sále hotelu Grand. Po kontrole usnesení z posledního zasedání zastupitelstva města a zprávě z jednání rady města zastupitelé diskutovali o žádosti společnosti Nový Dvůr Brtev o odkoupení pozemku v Bažantnici na výstavbu letní restaurace. V dalších bodech programu zvolili do funkce předsedy finančního výboru p. Jana Flégla, vzali na vědomí rozpočtová opatření č. 3/2015 a 4/2015 schválená radou města a schválili rozpočtové opatření č. 5/2015. Zastupitelstvo města vzalo na vědomí zprávu o bezpečnostní situaci v teritoriu Obvodního oddělení Policie ČR v Nové Pace za rok 2014 a zprávu místostarosty o investičních akcích města. Poté projednali a vzali na vědomí informaci o návrzích změnových listů a o zahájení jednacího řízení bez uveřejnění na zhotovitele stavby ATS u akce vodovod a kanalizace Brtev. Na závěr schválili smlouvy o poskytnutí účelových finančních příspěvků z rozpočtu města na kulturní, sportovní a další aktivity.

Další zasedání zastupitelstva města proběhlo **6. května 2015** v aule základní školy K. V. Raise. Zastupitelé na tomto zasedání schválili výsledek jednání hodnotící komise na dodatečné stavební práce u akce vodovod a kanalizace Brtev a dodatek č. 2 ke smlouvě o dílo se zhotovitelem této akce.

Pavel Šubr

BĚLOHRADSKÁ KVÍTKA

a strašidla nejen z Bažantnice

Bělohradská kvítka a konec června je pro bělohradské děti spojen nejen s toužebně očekávaným ukončením školního roku a vysvědčením, ale i s každoročně pořádanou akcí – Strašidelnou Bažantnicí. Letos to již bude devátým rokem, kdy se strašidla, pohádkové a fantasy postavy opět pokusí děti a jejich doprovod pobavit, potěšit a ty slabší povahy aspoň trochu vyděsit. Povídání nejen o strašidlech z Bažantnice vám tentokrát přináší tyto odvážlivci: Eliška Nejedlíková, Nela Šubrová, Amálie Dědicová, Tereza a Eliška Konopáskovy, Anna Voláková, Matyáš Trávník a Vojtěch Bičíš.

1) Chodíte na Strašidelnou Bažantnici pravidelně a s kým? Jezdí sem třeba i vaši známí z jiných měst?

- * Vojta – Chodíme s mamkou, taťkou a bráchama a taky přijede můj kamarád Přema ze Hřidelce.
- * Tereza – Chodím sama nebo s kamarádkami a vloni jsme tam dokonce účinkovali s koňma. Občas přijedou i známí z Prahy.

2) Na jaké postavy se těšíte nejvíc?

- * Eliška N. – Nejhezčí jsou Avataři a těším se na Flinstouny.
- * Matyášek – Těším se na čerty, protože jsou nejstrašnější.
- * Amálka – Já na tátu, ten tam dělá Drákulu.
- * Eliška K. – Avataři jsou krásný a mrtvá nevěsta je nejstrašidelnější.
- * Nela – Já se těším na vodníky.

3) Kdy jste se opravdu báli? Váš největší zážitek, nejvtipnější hláška strašidla?

- * Tereza – Bylo to asi před pěti rokama, kdy jsme už šli ten strašidelnej vrch a byli tam šamani. Pořád chodili kolem mě a já se schovávala za strejdu. Pak mě stáhli k sobě a já se strejdy držela

a brečela jsem, že nikam nechci. To mám dodnes úplně před očima! A ten samej rok, když mamka zrovna čekala Elišku v bříšku, tak jsme procházeli kolem čertů. Tam byl přestrojený jeden známý od mamky a on ji jakoby píchal vidlema do břicha a já jsem ji strašně bránila a křičela jsem, že je chudák!

- * Eliška N. – Jeden lidojed mě chytil a dal ke stromu, kde byla taková váha a já se mrtvé lekla. To bylo fakt neuvěřitelný!
- * Vojta – Já jsem se leknul kostry, když na mě vytáhla kosu. Tak jsem rychle utíkal pryč, aby mě nesejmula.

4) Je nějaká postava, kterou byste tam rádi potkali?

- * Vojta – Chtěl bych tam vidět Čtyřlístek!
- 5) Věříte na opravdová strašidla a bojíte se rádi? Jak s tím strachem bojujete?

- * Nela – Já se bojím ráda a věřím, že existují. Když se bojím, tak běžím za mamkou.
- * Anička – Existují třeba čarodějnice, když se bojím, tak si vezmu plyšáka.
- * Matyáš – Já si myslím, že čerti jsou opravdový!
- * Eliška N. – Já nemám ráda strach. Mám jednu kamarádku, která mi vyprávěla příběh o takovém králíkovi politým slizem a od té doby se toho bojím. Vždycky musím v pokojíčku rozsvítit a všude se podívat, jestli TO tam není!
- * Vojta – Věřím na takovýho kostlivce, kterej má meč. A když se bojím, tak udělám dřepy a myslím jenom na ty dřepy. To pomáhá.
- 6) Kdyby byla strašidla opravdová, kde v Bělohradě, kromě Bažantnice, by se jim mohlo líbit? Je tady někde podle vás nějaký dům hrůzy, tajemné místo, kam byste v noci raději nešli?

- * Nela – Já bych v noci nešla do sklepa a na půdu.
- * Tereza – Na hřbitově nebo tady na zámku, protože když jsme tady měli s knihovnou takovou přespávací noc, tak jsme šli stezku odvahy na zámek a tam byly přestrojený strašidla a byly hodně drsný. To se jim teda povedlo!
- * Eliška N. – Já si myslím, že by mohli být u hrobů a kostelů. A taky ve škole! To je někdy hrozně strašidelný místo!
- * Eliška K. – Mě jednou kamarádka vystrašila tam u tenisových kurtů, jak je ta stará žlutá dřevěná chaloupka. Prej tam bydlej opravdový strašidelnice!

„Jó, to je pravda!“ potvrzují skoro všichni...

- * Matyáš – Tam u tý chaloupky bydlí taky opravdická užovka! Já ji tam fakt viděl!
- * Vojta – V šuplíku je to taky strašidelný. Je tam hrozně pavouků a já je musel uklízet!

7) Které strašidlo byste brali domů a proč?

- * Matyáš – Pata a Mata, protože jsou strašně legrační.
- * Vojta – Batmana, protože umí létat.
- * Eliška N. – Já by jsem si vzala kočičí ženu, protože kdyby tam byl zloděj, tak by mu nakopala zadek!

8) Co byste chtěli organizátorům a účinkujícím ve Strašidelné Bažantnici vzkázat?

- * Tereza – Maj to moc hezký, ale mohlo by to být ještě delší, třeba i přes hřbitov, aby to bylo ještě víc strašidelný! Mrtvé nevěstě bych vzkázala, že má hezký oči a aby tam s ní byl letos taky mrtvej ženich. Jinak to nemá chybu!
- * Eliška N. – Na cestu by mohli dát ještě umělou krev! A aby si tam Avataři pořídili ještě ten strom jako ve filmu.
- * Vojta – Já bych tam chtěl takovej vozejček, aby se nemuselo chodit pěšky! Jinak je to dobrý.
- * Matyáš – Dlouhému, Širokému a Bystrozrákému bych vzkázal, aby dali Bystrozrákému šátek na oči a ne tu čepici!
- * Amálka – Já myslím, že to nemá chybu!

Alena Fléglová, foto: autorka

600 let

od upálení Mistra Jana Husa

Památky na něj v blízkém okolí a v Lázních Bělohradě

Právě letos v pondělí 6. července uplyne 600 let od mučednické smrti jedné z nejvýznamnějších středověkých osobností našeho národa, od upálení **Mistra Jana Husa** na hranici v Kostnici. Protože se jedná o osobnost zakotvenou více či méně v povědomí nás všech, mladých či starých, již od školních let, připomenu jen pár faktů.

Narodil se v době konce vlády císaře Karla IV. kolem r. 1370 chudým rodičům v Husinci u Prachatic a vzdělání od dětských let získal na církevní škole v Prachaticích. Završil jej na pražské univerzitě, na níž od r. 1398 i vyučoval. Byl vysvěcen na kněze a v letech 1409–1410 byl rektorem Karlovy univerzity. Jako římskokatolický kněz se zamýšlel nad úpadkem mravů tehdejší katolické církve, nadřadil Boží zákon nad všechny jiné, pranýřoval kupčení s odpustky a své reformační myšlenky kázal v Betlémské kapli i obecnému lidu. Katolická církev jej označila za kacíře.

V r. 1415 se dostavil na církevní koncil v Kostnici v domnění, že na něm dostane prostor k obhajobě svého učení. Nestalo se tak a Hus byl vyzván, aby své učení odvolal. Když odmítl odvolat své učení, o jehož správnosti byl přesvědčen, byl odsouzen jako kacíř a následně byl vydán světské moci k upálení na hranici. K jeho odkazu se hlásili husité a později i další církve.

Datum jeho upálení se stalo českým státním svátkem a v r. 1999 prohlásil papež Jan Pavel II., že lituje jeho kruté smrti a Jana Husa uznal jako reformátora církve.

Osobu Mistra Jana do současnosti připomínají jeho pomníky, množství ulic, náměstí či veřejných budov po něm pojmenovaných a to po celém Česku.

POMNÍK MISTRA JANA HUSA V JIČÍNĚ – NEJSTARŠÍ V ČECHÁCH

V Jičíně v samém středu pěší zóny Husovy ulice stojí pomník Jana Husa, který je vůbec nejstarším jeho pomníkem v Čechách. Vytvořil jej novopacký sochař Antonín Sucharda ml. v roce 1872. K. V. Rais zaznamenal, že slýchával, že jičínský děkan P. Ant. Šturm, kdykoliv šel kolem pomníku, vždy smekl klobouk. P. Šturm se narodil v Bělohradě ve Šturmově mlýně pod kostelem.

POMNÍK MISTRA JANA HUSA VE VOJICÍCH – PRVNÍ POSTAVENÝ VE VSI

V r. 1897 byl z pískovce tamního lomu zhotoven pomník Mistra Jana pro obec Vojice, který byl prvním postaveným na českém venkově. Odhalen byl na slavnosti lidu, konané při této příležitosti dne 7. června 1897.

POMNÍK MISTRA JANA HUSA V NOVÉ PACE – PRVNÍ NA NÁMĚSTÍ

V Nové Pace byl pomník Jana Husa zhotovený novopackým sochařem Antonínem Lukešem postaven v r. 1898 a i on si připisuje jedno prvenství. Jedná se totiž o vůbec první pomník Mistra Jana stojící na náměstí.

HUSOVA LÍPA U FRIČOVA MUZEA V LÁZNÍCH BĚLOHRADĚ

Před budovou bělohradského muzea již 100 let roste Husova lípa, která na paměť pětistého výročí upálení Mistra Jana byla tajně vysazena v listopadu 1915 osobnostmi bělohradského Sokola, panem Josefem Pechem, pozdějším starostou, a poštmistrem Václavem Malým.

Josef Špůr, foto: Ladislav Stuchlík

CHVÁLA ŘEMESLU CUKRÁŘSKÉMU ANEB ŠEVČE, DRŽ SE SVÉHO KOPYTA

POUZE Z KVALITNÍCH SUROVIN

Evá Lámrová
Máchova 533
Lázně Bělohrad
507 81

ROZHOVOR S PANÍ

EVOU LÁMROVOU

Kdy jste zjistila, že byste se mohla řemeslu cukrářskému věnovat?

Pečení se u nás traduje už po několik generací. Vzpomínám si, že jako malá holka jsem s maminkou pomáhala babičce na Vřesníku péci pouťové a posvicenské koláče. Učila jsem se je vázat, sypat drobenkou, mašlovat. Nezapomenu na plata voňavých koláčů a hlavně na babičku, která k pečení přistupovala s určitou vážností: vlasy svázané šátkem, ruce do běla vymydlené, čistá zástěra - pro tu chvíli nic kolem neexistovalo. Byl to obřad a to se mi líbilo. Babička navštěvovala hospodyňskou školu v Novém Bydžově a asi tam se naučila důkladností a poctivostí, která jí zůstala vlastní. Já se to od ní naučila. Když jsem pak vycházela základní školu, nebylo moc oborů na vybranou. Bez velkého rozmyšlení jsem zvolila ten, který byl nejbližší tomu, v čem jsem vyrůstala. Do učení jsem nastoupila do učiliště v Nové Pace, bylo jediné v našem Královéhradeckém kraji. Po vyučení jsem pracovala v Miletíně, kde tehdy sídlila výrobní Východočeských pekáren a cukráren, dnes opět patřící firmě Erben. Tam jsem získala velké zkušenosti v oboru, pracovní to bylo pro nás začátečníky dost náročné, ale práce mě bavila a byl tam dobrý kolektiv. Ale v Miletíně jste nezůstala, život dostal jiné obrátky.

V Miletíně jsem byla 6 let, pak jsem se vdala a brzy potom jsem postupně nastoupila na mateřské dovolené se svými třemi syny. Pak jsem nastoupila do učiliště v Nové Pace jako mistrová ve svém oboru a pracovala jsem tam 16 let.

Přistupují mladí lidé ke svému řemeslu také s určitou vážností?

Většinou nevědí, do čeho jdou, pokud nejsou z rodiny k řemeslu alespoň trochu vedeni. Často je do učení přihlásí rodiče, aniž by mladí měli nějaké zkušenosti nebo představu o svém budoucím povolání. Také už nejsou rodinné tradice, kdy se povolání dědilo z generace na generaci, kdy si rodinné firmy zakládaly na dobrém jménu a vychovávaly své nástupce. Snad se to časem alespoň v některých oborech vrátí. Samozřejmě se najdou i mladí učni nebo učnice, které to baví, v oboru zůstanou a jsou úspěšní. Pak někdy nastává problém s uplatněním i s finančním ohodnocením. Ale ani to by je nemělo odradit, každý začátek je těžký. Člověk by měl dělat to, co ho baví a co se naučil.

Pak nastala doba, kdy jste chtěla zkusit něco jiného. Podařilo se?

Chtěla jsem zkusit něco jiného, ale brzy jsem přišla na to, že mám zůstat u svého oboru. Ne nadarmo se říká: „Ševče, drž se svého kopyta!“ A tak jsem začala podnikat. Věděla jsem, že začátky nebudou snadné, to jistě ví každý, kdo se do podnikání pustil. Dělam klasickou cukrařinu, používám české suroviny, protože zákazníci hledají tradiční chuť a dovedou to ocenit. Práce mě stále baví a mám radost, když je i zákazník spokojen.

Vy ovšem nepracujete jen pro svou výrobní, mimochodem, jste jediná bělohradská oficiální cukrářská výrobní?

Své výrobky prodávám na různých akcích, jako např. na bělohradských trzích, na pouti na Byšičkách nebo v Nemyčevsi na výstavě mečíků. Na Strašidelné Bažantnici, na Městě po-

hádky v Jičíně a na zámku Loučeň si děti samy mohou zdobit perníčky. Je to jakási výtvarná dílna, děti to baví, perníčky si mohou pak sníst nebo je darovat.

Připomeňte, kdo vás první vyzval k práci s perníkem?

Ano, byl to pan Jindřich Rychtera, který mě požádal, abych mu opravila perníkovej betlém, který měl být vystaven. To se povedlo a já se po nějaké době pustila do vytvoření celého betlému podle bělohradského kostelního. Bylo to náročné, ale mě to nesmírně bavilo. Ten betlém je i na pohlednici. Pak následovalo ještě několik betlémů, které jsem vystavovala v Praze na výstavišti v Letňanech. S Wenigovým betlémem jsem se umístila na druhém místě za vyhlášenou perníkárkou paní Řezníčkovou.

Spojila jste svoje cukrářské umění s výtvarným a to je záruka toho, že vás tato práce bude stále uspokojovat. Přeji vám hodně zdaru a stále spokojené zákazníky. Děkuji za rozhovor.

Hana Friedrichová, foto: Ladislav Stuchlík

Tradiční rodinný dort podle stoleté kuchařké knihy nazvaný

Pražský zázrak

Suroviny:

1 vejce, 5 dkg medu, 3 dkg másla,
10 dkg cukru, rovná lžička jedlé
sody, 23 dkg hladké mouky,
vanilka nebo vanilkový cukr

Postup:

Med a tuk vložíme do mísky, kterou postavíme do horké vodní lázně a utřeme do hladka. Přidáme cukr, jedlou sodu, vanilku a vejce a šleháme do napěnění a zhoustnutí. Odstavíme a vařečkou přimícháme mouku. Těsto přendáme na vál a rozdělíme na 5 dílů. Jednotlivé díly vyválíme podle pokličky nebo talíře na kulaté placky, které jednotlivě upečeme. Po upečení spojíme krémem z jíšky nebo z moučné kaše (mouka, máslo, mléko) s přidáním cukru, kakaa, kávy nebo oříšků. Stejným krémem potřeme povrch i strany, ornamenty vytvoříme jednoduše vidličkou. Dort necháme v chladu ztuhnout do druhého dne a pak teprve krájíme.

Plukovník in memoriam **EDUARD RULF**

Eduard Rulf se narodil 5. ledna 1905 v domě č. p. 65 na Malém náměstí v Lázních Bělohradě, kde měla jeho maminka papírnictví. Dětství a mládí prožil v rodném městě. Cvičil v Sokolu, hrál tenis a hlavně, jak později vzpomínal v dopise spolubojovníku Jiřimu Sehnalovi, miloval koupání na Pardoubku. Po základní škole pokračoval na gymnáziu v Nové Pace a v Hradci Králové, kde maturoval v roce 1924. Další vzdělání získal na Technické univerzitě v Brně. Studium však na vlastní žádost ukončil a pokračoval na přírodovědné fakultě brněnské Masarykovy univerzity, kde v roce 1934 získal absolutorium z matematiky a fyziky. V té době byl již schopným muzikantem, hrál na harmoniku a klavír a hudba byla jeho celoživotní láskou. V roce 1934 nastoupil k prezenční vojenské službě do Jaroměře a byl zařazen do Školy důstojníků lehkého dělostřelectva v záloze. Byl přemístěn do Brna, kde v roce 1937 získal hodnost podporučíka. Při mobilizaci v roce 1938 zastával funkci pobočníka velitele oddílu ve Vyškově.

Po vzniku protektorátu odešel spolu s Jiřím Sehnalem do Polska, kde se připojil k Čs. vojenské skupině v Malých Bronovicích. Když byla polská armáda poražena, dostal se do zajetí Rudé armády a byl internován na několika místech až do roku 1940. Odtud byl spolu s dalšími vojáky propuštěn v červenci 1940 a s českým transportem odplul lodí z Oděsy přes Istanbul do Haify. Prošel výcvikovým táborem v Agami, odkud byl náhle v lednu 1942 odvelen k Čs. rozhlasu v Cairu (Káhiře). Během svého působení na Středním východě byl v roce 1942 přidělen k Čs. vojenské misi na Středním východě. Kurýrní služba ho zavedla do Číny, Indie a Ameriky. Vždy se ale znovu vrátil k Československému rádiu Káhira, které pro svoji úspěšnost vysílalo až do konce války. Teprve 12. 6. 1945 odjel již jako nadporučík vlakem přes Jeruzalém, Haifu, Bejrút, Bulharsko a Maďarsko domů do vlasti.

Od srpna 1945 Eduard Rulf, již v hodnosti kapitána, nastupil jako profesor matematiky a balistiky na Vojenské akademii v Hranicích. V roce 1946 vstoupil štábní kapitán Eduard Rulf do skupiny vojáků z povolání. Vojenská akademie byla místem častých zahraničních návštěv. Zde uplatnil Eduard Rulf svou vynikající znalost angličtiny. Po nástupu na akademii poznává svoji budoucí manželku Martu, se kterou v srpnu 1947 uzavřel sňatek. Velmi slibná vojenská kariéra je však násilně zastavena. Po únoru 1948 byl nejprve odvelen ke Spojovacímu skladu do Kutné Hory a 1. 10. 1949 je major technické služby Eduard Rulf z armády vyhozen.

Našel si zaměstnání u národního podniku PREFA Mohelnice jako skladník a do Mohelnice se s rodinou i přestěhoval. Pro nepohodlné „západáky“ nebylo v komunistické zemi odpovídající místo. Střídavě vyučoval na průmyslové škole a pracoval v různých dělnických profesích. Umírá v Mohelnici 28. 2. 1970.

Teprve nový režim Eduarda Rulfa po roce 1989 rehabilitoval. V roce 1992 byl povýšen na plukovníka in memoriam a od tehdejšího ministra národní obrany dostala jeho rodina rehabilitační list.

Za účast v zahraničním odboji byl Eduard Rulf vyznamenán Čs. válečným křížem 1939, Čs. medailemi Za zásluhy I. a II. stupně a Čs. vojenskou pamětní medailí se štítkem SV, dále britskými The 1939-45 Star a Africa Star. Město Lázně Bělohrad uctilo jeho památku 9. 5. 2015 odhalením desky na rodném domě.

Ze zážitků a postřehů z válečných let, sepsaných v denících Eduarda Rulfa, vyšla v roce 2000 v nakladatelství Votobia kniha „Volá Káhira 1939 - 1945“.

V Bělohradských listech 1/2003 vyšel o Eduardu Rulfovi článek.

Ladislav Stuchlík, foto: archiv

VČELAŘI NA BĚLOHRADSKU

Již od roku 1929 funguje na Bělohradsku včelařský spolek. Tehdy vznikl v Horní Nové Vsi v hostinci pana Ježka za přítomnosti 11 zakládajících členů. Od té doby až dosud působí pro Bělohrad a okolí. Po drobnějších historických územních změnách jeho členové obhospodařují teritorium Lázní Bělohradu (Horní, Dolní a Prostřední Nové Vsi), Lánů, Hřidelce, Chotče, Brtve, Čermína, Tetína, Uhlířů, Dolního Javoří a Svatojanského Újezdu. Od doby jeho založení se členská základna pohybovala mezi 39 členy (rok 2002) a nejvíce s 86 členy (rok 1944 a 1945). Jeho členové obhospodařovali od 270 včelstev (rok 1930) do 769 včelstev (rok 1951). V současné době má základní organizace ČSV 43 členů s průměrným věkem 61 let. Členové se starají o 497 včelstev.

Při tomto množství včelstev by se mohlo zdát, že základní poptávka po medu na Bělohradsku by mohla být uspokojena, ale opak je pravdou. Kvalitního medu přímo od včelaře je stálý nedostatek, a proto včelaři dostávají stále se opakující otázku: **Proč je málo medu?**

Zásadní vliv na to, jestli med bude či nebude, má počasí v předjaří a potom v období, kdy jsou především ovocné stromy, řepka a pampelišky v plném květu.

Pro pochopení všech souvislostí je nutné vysvětlit staletí neměnné zákony života včel. Matka jako nositelka života ve včelstvu je po zimním slunovratu, tj. od 21. prosince, připravena klást vajíčka a tím založit novou generaci včel. Při chladném průběhu zimy matka neklade, nejsou zbytečně konzumovány zásoby v úle, protože není krmení plod a nedochází k rozvoji chorob především varroázy. Chladná zima tedy včelám přeje.

Ideální je, když již v první polovině měsíce března sluníčko začne přírodu probouzet, oteplí se a v noci příliš nemrzne. Tento průběh počasí je pokynem pro matku ke kladení vajíček, ze kterých se za 21 dnů vylíhnou včelky. Mladá včelka „mladuška“ po vylíhnutí má několik dnů unikátní schopnost vytvářet mateří kašičku potřebnou ke krmení dalšího plodu a matky. Matka při intenzivním kladení až 1500 vajíček denně výživu velmi potřebuje. Období, kdy ze včely mladušky se stává včela „létavka“, trvá přibližně 10 dnů, nedá se však přesně ohraničit, bývá i delší, ale zásadním údajem je to, že až minimálně po 30 dnech od doby, kdy matka začne klást vajíčka, jsou v úle první včely, které jsou schopny ve větším množství opylovat a přinášet nektar z květů.

A nyní se konkrétně podívejme na vývoj počasí v roce 2013 a 2014. Měsíc březen 2013 byl měsícem velmi chladným, noční teploty především ve druhé polovině měsíce často klesaly hluboko pod bod mrazu. Tento ráz počasí přetrvával až do 10. dubna. Matky v úlech tedy dostatečně nekladly a plod, který se problematicky vyvíjel, často v noci prochládl a uhynul.

K prudkému oteplení s teplotami mezi 15 až 20°C došlo až po 10. dubnu, což vedlo k rychlému nástupu kvetení, které proběhlo relativně rychle a za deštivého počasí a bez včel. Důsledek byl jasný – nedostatek medu – zklamání pro všechny, kteří jej rádi konzumují.

Poněkud jiný byl rok 2014. Měsíc březen byl velmi teplý již ve své první polovině. Teploty často dosahovaly 20°C a noci byly rovněž teplé. Ideální stav pro počátek kladení matek a matky opravdu kladly. Rovněž duben i květen byl nadprůměrně teplý, ale bohužel v době, kdy vše v přírodě kvetlo, skoro denně přšelo, což vedlo k tomu, že v úle vznikl přebytek včel, které se neměly možnost realizovat ve snůšce a při prvním slunečném dni se

vyrojily. Mnoho rojů bylo v té době vidět i na Bělohradsku. Pokud včelaři roj uletí, odnese mu několik kilo medu jako zásob, ze kterých v prvních dnech žije. Výsledkem je ale to, že včelař nemá co vytáčet. Dalším problémem je, že roj neznámého původu, když je někde objeven, musí být likvidován, protože představuje možný zdroj nemoci. K tomuto účelu je technicky vybaven Sbor dobrovolných hasičů Lázně Bělohrad, kde občan, cítí-li se ohrožen, může žádat pomoc.

Sběr medu je pro včely náročná práce. K nasbírání 0,5 kg medu včely navštíví přibližně dva miliony květů a nalétají více jak 57 000 km, což je více jak jedenkrát okolo světa. K tomuto úctyhodnému výkonu musí být dostatek včel a musí mít čas a odpovídající povětrnostní podmínky. Pokud se vše nesejde, je nedostatek medu. Jak prosté a přitom složité. Letošní rok se zatím jeví jako o něco lepší než léta předchozí a všichni doufáme, že bude alespoň zčásti dlouhodobý deficit medu pokryt.

Ještě pár slov o medu. Zásadně rozlišujeme medy na květové a medovicové (lesní). Často včely sbírají současně oba druhy a pak takovému medu říkáme smíšený. Přírozenou vlastností medu je jeho krystalizace, někdy nesprávně nazývaná cukernatění. To, že prodáváný med je stále tekutý, je v podstatě ne-

normální a je to první signál, že je s ním něco v nepořádku. Výjimkou je med pastovaný, který se vyrábí z květového medu. Květový med rychle krystalizuje velkými krystaly. Pokud tento med při začátku krystalizace mícháme, což si každý může udělat i doma sám několikerým opakovaným potřepáním sklenice, pak se, pokud je hmota v pohybu, vytvářejí menší krystalky a je jich mnohonásobně více. Med při zachování všech zdravích prospěšných vlastností je pak hustě pastový a bílý. Lze jej natírat třeba na chléb. Chuťově je velmi dobrý. Dá se říci, že pastový med je medem, který pančovat nelze. Často jen kvůli méně znalým zákazníkům je krystalický med ztekucován. Je to choulostivá, náročná operace, při které nesmí být překročena teplota 45°C po mnoho hodin, aby nebyly zničeny cenné látky (enzymy). Takto složitou, časově náročnou operaci poctivě provede pouze včelař, který si medu opravdu váží. Nejsem si jist, má-li každý prodejce potřebné technické vybavení a je ochoten celou proceduru přesně dodržet. Ztekutit med jde za pár minut i v mikrovlnce, ale výsledkem je mrtvý cukerný roztok. A ještě mi dovoluňte jedno důležité upozornění. Med je hygroskopický tj. může přijímat vodu a následně kvasit. Proto med uchovávejte v době uzavřených sklenicích v chladnější místnosti bez možnosti přímého oslunění.

Rovněž nás velmi těší, že se v letošním roce zlepšil i přístup zemědělských podniků k našim včelám. Nedochovalo k provádění postřiků kvetoucí řepky v době, kdy byla plně navštívena včelami, ale zemědělci postřik provedli až po 18.00 hodině, kdy je aktivita včel již minimální. Za to je třeba zemědělským podnikům působícím na našem teritoriu poděkovat.

Na závěr mi dovoluňte poděkovat i bělohradským včelařům a jejich včelkám za práci a pozvat případně další budoucí včelaře do řad naší základní organizace ČSV Lázně Bělohrad, kde jim pomůžeme při prvních včelařských krocích. A všem konzumentům kvalitního medu přeji, aby si našli svého včelaře, který jim plně pokryje jejich potřebu.

Vladimír Rak, foto: archiv

BLÍŽÍ SE LÉTO, TAK PÁR SLADKÝCH A OSVĚŽUJÍCÍCH TIPŮ:

Medové pokušení

Do šejkru dáme 4 cl pomerančového džusu, 2 cl citronové šťávy, 2 cl smetany, 10 g medu a led. Silně protřepeme. Přes sítko nalijeme do koktejlové sklenky.

Banánový koktejl

Do mixeru dáme 0,5 l mléka, 2 lžice medu, na kousky nakrájený banán. Vše asi 30 vteřin mixujeme. Rozlijeme do dvou sklenic.

Jablkový nápoj

Do mixeru dáme šťávu z citronu, špetku skořice, 3 větší rozkrájená jablka, 2 lžice medu, trochu sodovky a chvíli mixujeme. Přidáme zbytek sodovky, promícháme a podáváme.

Skvělá marináda

vhodná na kuře a především na křídélka - smícháme med, česnek, sojovou omáčku, kari a zázvor.

Netradiční dresink na salát

připravíte z medu, balsamica, soli, olivového oleje a citronu.

Zdravý jednoduchý dezert

bílý jogurt, med, oříšky.

Palačinky s medem

palačinky posypeme skořicí, polijeme medem a přidáme zakysanou smetanu.

Mlsání na lžičku

vlašské ořechy nasypane do uzavíratelné sklenice a zalijeme medem.

Foto: Vlastimil Hrnčíř, archiv včelařů

BĚLOHRADSKÉ KOŘENY NA CVIKOVSKÉ RADNICI

IVO ČEŘOVSKÝ

Bělohrad opustil nástupem na olomouckou pedagogickou fakultu UP.
Po sedmiletém učitelování na dopravním učilišti ve Vítkově-Podhradí přesídlil do příhraničního Cvikova.
Zde ho můžeme potkat v ředitelně místní základky nebo na městské radnici.

Proč zrovna Cvikov. Přece jenom z Moravy to je trochu z ruky?

Část manželčiny větve zde v Lužických horách působí a nám se tady vždycky líbilo. Tak jsme se v třiadvacátém roce, trochu i kvůli bydlení, přestěhovali z Budišova nad Budišovkou do Cvikova. Nastoupil jsem na zdejší základku jako učitel a od roku 1996 zde dokonce řediteluji.

A cesta na radnici?

Když chce ředitel pro školu něco získat, musí být aktivní i v obci. Tak jsem byl v zastupitelstvu a pak i v radě. Po volbách v roce 2002 mě ke starostování přemluvili a já jsem to na čtyři roky vzal. Nakonec z toho byla volební období dvě. Další volby v roce 2010 jsme opět vyhráli, ale já už jsem se chtěl vrátit do školy. Zůstal jsem jenom v radě. No a loni jsem v povolebním vyjednávání starostu odmítl, ale kývl jsem na neuvolněného místostarostu. Tak alespoň můžu zůstat dál ve škole.

To je časově asi dost náročné?

Záprah to je, ale já říkám, slíbil jsem to na čtyři roky, děti už mám velké a manželku tolerantní, tak se to zvládnout nechá.

Učíš tělocvik, stíháš s žáky i nějakou sportovní aktivitu mimo vyučování?

Jako ředitel normálně učím dva těláky a jednu sportovky. Jezdíme ale na lyžáky a na vodu. Dřív jsem dělal velké vodácké kurzy i na týden. Kolikrát nás byl i „narvanej“ autobus plus dva osobáky a brali jsme děti už od šestky. Teď jezdíme každoročně začátkem června na Sázavu už jenom s devátákama. Mají to na závěr školy za odměnu. Absolvujeme jeden z nejhezčích úseků na našich řekách z Týnce nad Sázavou do Pikovic.

A co sportovní dráha? Tvoje sporty vždycky byly volejbal, tenis a lyže.

To platí pořád. I když na „vejšce“ jsem tenis trochu utlumil a vrhnul se na volejbal. V Olomouci jsem hrál krajský přebor a největším úspěchem bylo vítězství ve vysokoškolské lize. Na lyžích jsem jezdil vysokoškolskou ligu na běžkách a mám 3. místo z univerzitního přeboru v obřáku.

A dnes?

To víš, jak přibývají různá zranění a možná trochu i věk, zužuje se i záběr sportovních aktivit. Například o volejbalu si už můžu nechat jenom zdát. Ale třeba lyže bych asi opustit nedokázal. Pro hory mám totiž pořád slabost, tak když to trochu jde, sklouznu se vždycky rád. Dokonce mám pocit, že jsem se slušně popral i s přechodem na carving.

Až tady ve Cvikově jsem se zase vrátil k tenisu. Založili jsme tenisový klub, postavili kurty. Už hraju jenom rekreačně a většinou jen debla. Ale tenis, ten se dá hrát pořád i s těmi zraněními. Po letech jsem se vrátil také ke stolnímu tenisu, kde se snažím v okresním přeboru neudělat ostudu.

Na vodě trávíš už jenom ty kurzy?

K vodáctví jsem asi nejvíc „přičuchnul“ na dopravním učňáku, tam jsme jezdili opravdu hodně. Ale na kajaku jsem jezdil dlouho. Asi největší zážitek jsem měl při povodni na Stvořidlech (Sázava). Za celý úsek, který jsme s kamarádem projeli na kajacích, si vybavuji jen dva balvan... Kajak jsem prodal teprve loni.

Teď mě spíš úplně pohltil jachting. To bych dokonce ohodnotil jako současnou největší sportovní vášeň.

Jak ses dostal z hor k jachtingu?

Voda mě bavila vždycky. Asi od pětadvaceti jezdím na windsurfingu a dovolenou rádi trávíme v Chorvatsku, kde jsem při tom surfování vždycky obdivoval jachty. No a jelikož kamarád ze Cvikova byl v Chorvatsku správcem u firmy půjčující lodě, které jsem u něho často okukoval, dostala manželka báječný nápad a věnovala mně k padesátinám kapitánský kurz.

To s kapitánským průkazem už budou dovolené jen na jachtě, co?

Poprvé jsme byli s partou a loni s manželkou. Ta letos na jachtu nechce, tak spolu pojedeme někam do apartmánu. A na jachtu vyrazíme letos zase s partou. Plánujeme týdenní okružní plavbu ze Šibeniku na Vis a Šoltu.

Aktivít máš hodně, času málo. Kolik ti ho zbývá na Bělohrad?

Navštěvuji tady rodiče, ale do Běloradu se vracím rád vždycky. Asi nikdy nejdě zapomenout na Bažárnu se skvělou tenisovou partou. Téměř každý den jsem trávil na tenise s Pavlem Knapem, Standou Tauchmanem, Jardou Rolfem, Járou a Vladkou Záveskými a Ilonou Václavíkovou. Všichni to byli výborní tenisté, je jen škoda, že tahle tenisová etapa nebyla delší. Rovněž nikdy nezapomenu na mé začátky s volejbalem. Partu v čele s „panem smečařem“ Přemkem Vajdlem mám taky zarytou hluboko pod kůži.

A samozřejmě „náš“ splav, na ten se musím jít podívat pokaždé...

Jaroslav Voves, foto: archiv

JAK JSEM (NE)SAHAL, KAM JSEM NEMĚL

Tato příhoda je stará více než sedmdesát let, ale svými důsledky ovlivňuje mé jednání a chování dodnes.

Na začátku čtyřicátých let pracoval můj otec nejen jako železniční úředník v Táboře, ale také jako scénický výtvarník profesionálního Jihočeského divadla, které v té době zde našlo útulek, když jeho budovu Českých Budějovicích zabralo německé divadlo. Otec scénu nejen navrhoval, ale také se přesvědčoval, že je správně postavena, a bral mne s sebou na představení.

Vzal mne na jeviště, postavil k portálu a dál se věnoval své práci. Těsně před začátkem představení mne vyzvedl a šli jsme si sednout do hlediště.

Jednou jsem na otce čekal na té straně portálu, kde se ovládá opona. Pro vysvětlení, je to systém kladek a závaží, opona je vyvážena tak, že na její spouštění či vyvážení je potřebná jen nepatrná síla oponáře. Ten tahá buď za přední či zadní lano, visící od stropu budovy. Při tahu za přední lano jde opona dolů, za zadní nahoru. To jsem ovšem v té době přesně nevěděl. Obě lana tvoří nad podlahou smyčku.

Stál jsem poblíž těchto lan a pojednou, z ničeho nic, se opona začala pomalu po centimetrech zvedat. Dodnes si to nedovedu vysvětlit, snad byl příčinou průvan, snad rozdíl teplot a tlaku vzduchu v otevřeném hledišti a na jevišti. Prostě něco přemohlo tření kladek a opona se sunula vzhůru. A v sále již byli diváci! Rozhlédl jsem se kolem sebe, ale nikde nebyl žádný dospělý. Váhavě jsem přistoupil k ovládacím lanům a snažil se oponu zastavit. Než jsem mohl některé z lan uchopit, vlastně jsem ani nevěděl které, přilítl nějaký kulisák, hrubě mě odstrčil a řval, co to dělám. Zastavil pohyb opony a začal

mí nadávat. Snažil jsem se mu vysvětlit, že se opona rozjela sama a že jsem ji chtěl zastavit. Vůbec mě neposlouchal a jen křičel:

„Co je to za kluka, hned ho vyvedte ven!“

Čapnul mne a vystrkal dozadu do chodby.

Nemohl jsem se tomu divit, malý kluk stojí u opony a ta se šine pomalu nahoru. Na první pohled věc jasná jako facka.

Přišel otec, již věděl, proč stojím v chodbě. Vzlykaje jsem se mu snažil vysvětlit, jak všechno bylo. On se jen pousmál a řekl:

„Podruhý nesahej, na co nemáš!“ a já jsem pochopil, že ani on mému skutečnému a pravdivému příběhu nevěří.

Doma na mně maminka hned poznala, že se něco stalo, ale otec jen pronesl:

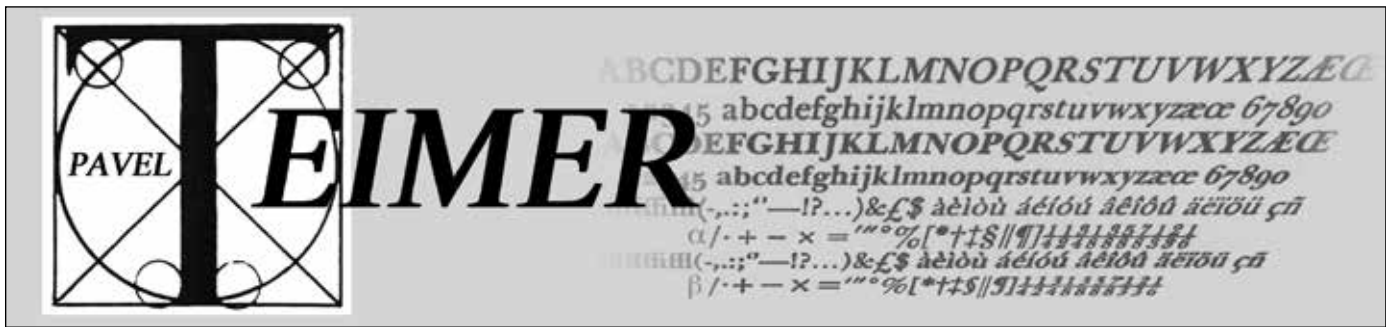
„Náš mladej sahal tam, kam neměl!“ a opět nepřipustil moje námítky.

Poprvé jsem pocítil velký pocit krivdy, kdy není uvěřeno.

Později jsem učinil několik závěrů a řídil se jimi celý život. Snažil jsem se pochopit jednání každého v plných souvislostech a ne jen tak, jak se na první pohled jeví. Rozhodl jsem se zasahovat do událostí, které se mne přímo netýkaly, jen tehdy, kdy jsem přesně věděl, jak správně jednat.

A pochopil jsem, jak snadno lze ublížit citlivé dětské duši.

Jiří Vacek

Jakkoli je bělohradská kulturní historie bohatá na osobnosti, jež působily v umělecké oblasti, jen dvě jména dosáhla mezinárodního renomé.

Prozaička a básnířka Leontina Mašínová (1882-1975) za historický román „Moravané“, za nějž v roce 1967 v americké Pensylvánii ve městě Bethlehem obdržela čestný titul „honoris causa“, a grafik a písař Pavel Teimer (1935-1970).

Grafik a písař Pavel Teimer patřil k umělecké generaci, jež se začala plně realizovat v druhé polovině šedesátých let minulého století. Mimořádné výsledky jeho tvorby byly vždy vykoupeny nesmírným úsilím, se kterým překonával nepřízeň osudu v celém svém krátkém životě. Přesto za sebou zanechal dílo, které zůstává významnou součástí novodobého českého písařství. Jeho jméno se zařadilo mezi takové osobnosti, jakými byli Adolf Kašpar, V. H. Brunner, Karel Svoboda, Vojtěch Preissig, Karel Dyrnka, Oldřich Menhart, Josef Týfa, František Muzika a další, z nichž někteří se kromě písma věnovali také malbě, krásným knihám a ilustracím.

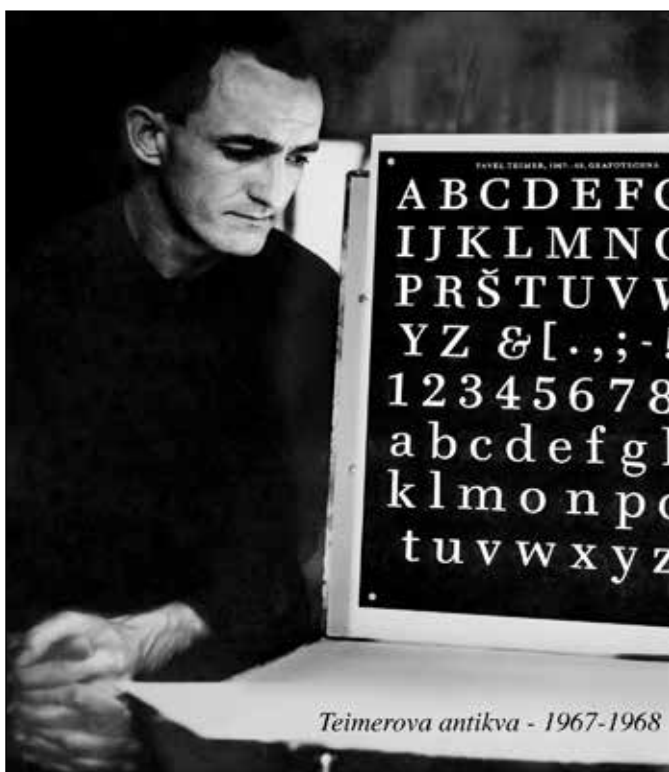
Je pro mne velmi těžké psát o někom, koho neznám a s kým jsem se nikdy nesetkal. Přesto - nebo právě proto, chci o této výjimečné osobnosti výtvarného umění napsat pár řádků.

Souřadnice času, v nichž jsme se míjeli, se totiž v určitých bodech přibližovaly, ne-li přímo protínaly. Tak například oba jsme měli stejného učitele, u kterého jsme se učili krásnému písmu. On coby student Vysoké školy uměleckoprůmyslové na náměstí Krasnoarmějců čp. 80, já jako adept stejného oboru v jeho bytě ve Vladislavově ulici čp. 13. A oba jsme od prof. Františka Muziky nejspíš slyšeli stejnou větu, že základním

přířem ateliéru knižní tvorby a ilustrace je písmo. Sám pan profesor byl renomovaným malířem - surrealistou, grafikem, písařem a autorem dvoudílného svazku KRÁSNÉ PÍSMO (SNTL Praha, 1963), které mně půjčil k prostudování s tím, že budu-li přijat na školu, obě knihy vrátím.

Přiját jsem nebyl a knihy nevrátil. A zatímco já na školu ani nenastoupil, Pavel ji nedokončil. Dva smutno, nicméně ryze české příběhy. Stejně, a přesto tak odlišné.

Už na pražské střední výtvarné škole byl jeho umělecký cíl jasný. Chtěl se věnovat písmu. Při jeho mimořádném malířském nadání byla takováto vyhraněnost ojedinělá. Při vstupu na UMPRUM začal svůj cíl důsledně naplňovat a výsledky jeho práce záhy profesora znepokojovaly. Nadaný student mu takřkajíc „šlapal na paty“, což páni profesori, zejména ti na uměleckých školách, nesli s nelibostí a na Pavla začali vyvíjet zprvu nenápadný, později důraznější tlak. Zjevné intriky sílily a mladého studenta otrávil natolik, že rok před ukončením studia odešel ze školy a nastoupil jako grafik ve Státním pedagogickém nakladatelství, kde se situace opakovala, když poté v soutěži na knižní písmo zazářil svými návrhy antikvy a italiky. Kolegové se mračili a konfliktů přibývalo. Odešel proto a nastoupil v nakladatelství Odeon. A opět stejný český scénář; tentokrát „přilila olej do ohně“ jeho úspěšná účast v soutěži na návrh písma pro fotosazbu, kterou vypsala americká společnost Visual Graphics Corporation. V duchu nepsaného zákona, že „každý úspěch je po zásluze potrestán“, odchází na volnou nohu a nadále se věnuje písmu. Odjíždí do Egypta a Izraele, kde studuje historická písma, zdokonaluje další návrhy. Jeho cit pro kresbu písma, měkké kaligrafické tahy a schopnost přehodnocovat historické vzory k obrazu soudobého estetického cítění s přihlédnutím k moderní technice sazby ho vynášejí na vrchol typografického Olympu, kde sice závist a ješitost Velkých Směrodatných není tak nápadná, neboť je tišší a rafinovanější, ale o to však účinnější. On totiž

ABCDEFGHIJKLMN
OPQRSTUVWXYZ
1234567890

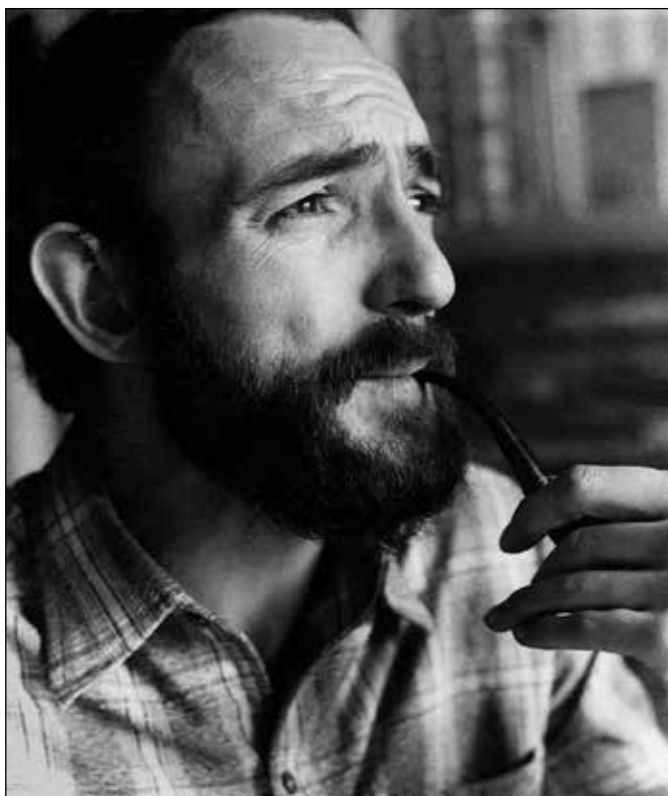
ΛABCDEFGHIJKLM
NOPQRSTUVWXYZ
1234567890

ABCDEFGHIGH
IJKLMNOPR
STUWVXYh

ΛABCDEFGHIH
IKLMNOPR
STUWVXY

Návrhy písma JAKUB (ATO) a PAVEL pro fototitulkové přístroje - 1966

Paměťeimer

provokoval už svým vzhledem. Ačkoli nenosil na hlavě rozelátou uměleckou hřívu a oblékal se velmi střízlivě, vždycky, když někam přišel, všichni si ho všimli. Jeho charismatický pohled a jakási zvláštní hřejivá aura, vycházející z hloubi jeho srdce, ho činila nepřehlédnutelným. Což už samo o sobě mnohé znepokojovalo, ne-li přímo iritovalo.

Rovněž jeho soukromý život nebyl procházkou růžovým sadem. Nebyl totiž „rodinným typem“, přesto ho smrt první manželky, která zemřela na rakovinu, zlomila. Žení se podruhé, ale ani toto manželství není šťastné. Zařizuje si proto jiný byt a ze Spořilova se stěhuje do Dejvic. Rozvod s druhou ženou ho sráží na kolena. Uzavírá se do sebe, s knihami, tužkou a rýsovadly pracuje na návrhu písma pro vědeckotechnickou sazbu, za který v celostátní soutěži získává druhou cenu.

A přicházejí další rány - srpen 1968 a normalizace.

Pod tíhou společenskopolitických a soukromých problémů

rezignuje. Otevírá naplno kohoutky plynového sporáku, usedá ke stolu a na čistý papír krasopisně nadepisuje:

„Milá maminko a všichni ostatní...“

Na kalendáři visí datum 23. 3. 1970 a unavený umělec dokončuje dopis na rozloučenou. Jeho pohled se mlží, dopisuje poslední větu, zavírá oči a hlava mu padá na desku stolu.

Poslední tečka. Neumírá, jen usíná, spí. In aeternum...

A souvislosti s Leontinou Mašínovou? V mnohém si byli podobní. Umělci, světoběžníci. Pro oba dva byla práce alfou i omegou jejich životů. Oba dosáhli mezinárodního uznání.

Ale hlavně - oba se nakonec setkali na byšickém hřbitově, kde leží jen pár kroků od sebe. L.M. v hrobě č.139, P.T. 227.

A zatímco nad prvním hrobem se leckdo pozastaví a položí na kámen květinu, hrob č. 227 mívá bez povšimnutí, přestože v životě tomu bylo právě naopak.

nenáviděl. Byls uz mnoho ponížen. A teď jsem selhal, chci opat. Teď si taky uvodniji, jak máto jsem jedle domi proto nenašel jsem se. A taky jsem ne nepsal. Jsem nějak maveu' a hoto

Jiří Sehnal
Foto: archiv rodiny Teimerů

Vážení čtenáři, od loňského mimořádného čísla Bělohradských listů v nich vychází seriál historických fotek. Do tohoto čísla jsme po ohlasu vás, čtenářů, zařadili soubor fotek historických domů.

Milí čtenáři, v dalším čísle listů chceme zařadit historické fotografie s dvojitým tématem „Léto v Bělohradě“ a „Naše dovolená“. Pokud máte fotky, které by stály za otištění, prosím, zapojte se a snímky dodejte do Městského kulturního střediska Lázně Bělohrad.

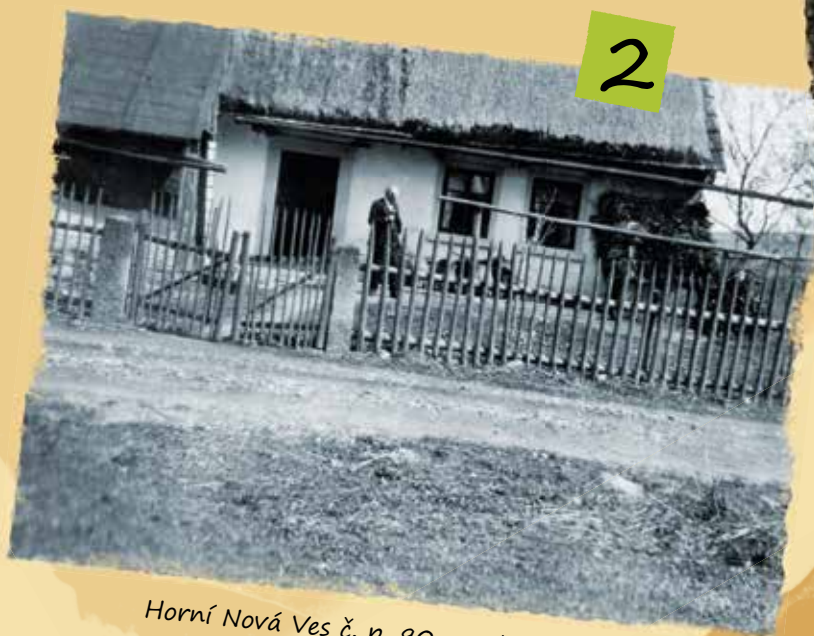
Uzávěrka pro fotografie do BL 4/2015 je 24. 7. 2015.

Kontakt mks@lazne-belohrad.cz.

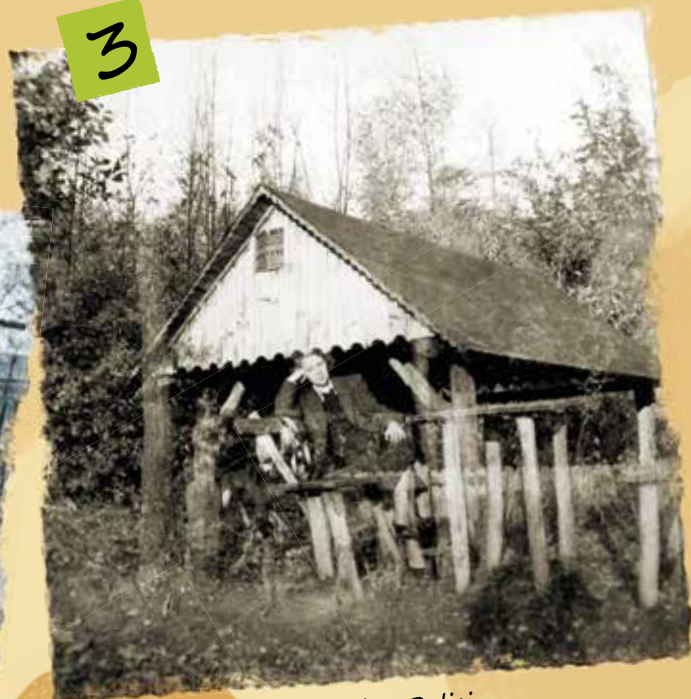
Redakce

Brtev

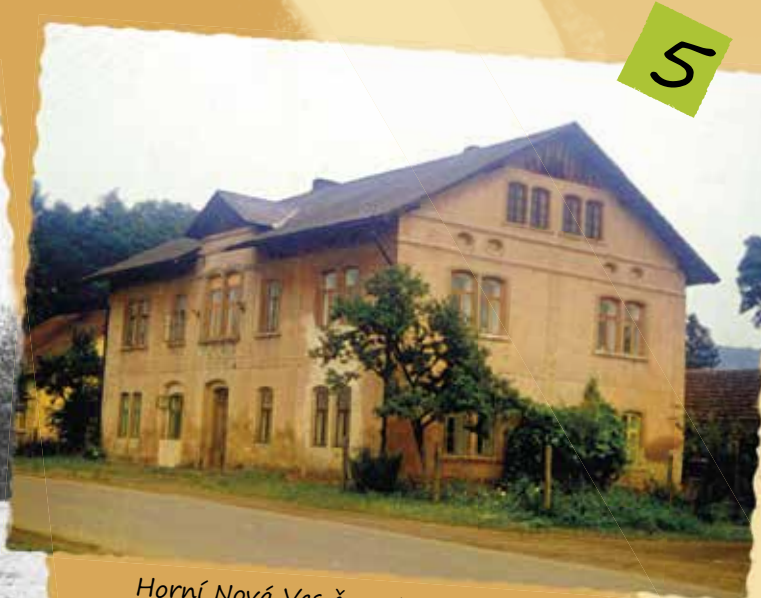
Horní Nová Ves č. p. 90 na Třetí straně

Altánek v Bulici
na počátku čtyřicátých let

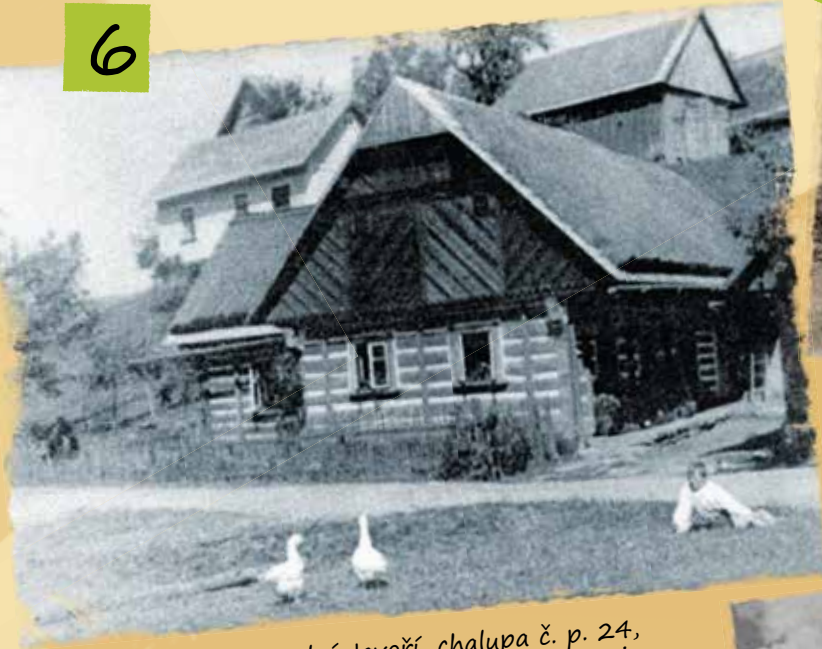

Bývalý dům lázeňského lékaře Dr. Mindla před školou

Horní Nová Ves č. p. 121. Bývalý špejchar, který na konci 19. století přestavěl penězokazec Šulc na obytný dům. V něm také tiskl své falešné zlatky.

6

Dolní Javoří, chalupa č. p. 24,
první vlevo při vjezdu do vsi.

7

Nový Dvůr pod Byšičkami.
V popředí je vidět původní zastavení křížové cesty.

9

Hájenka na Byšičkách

8

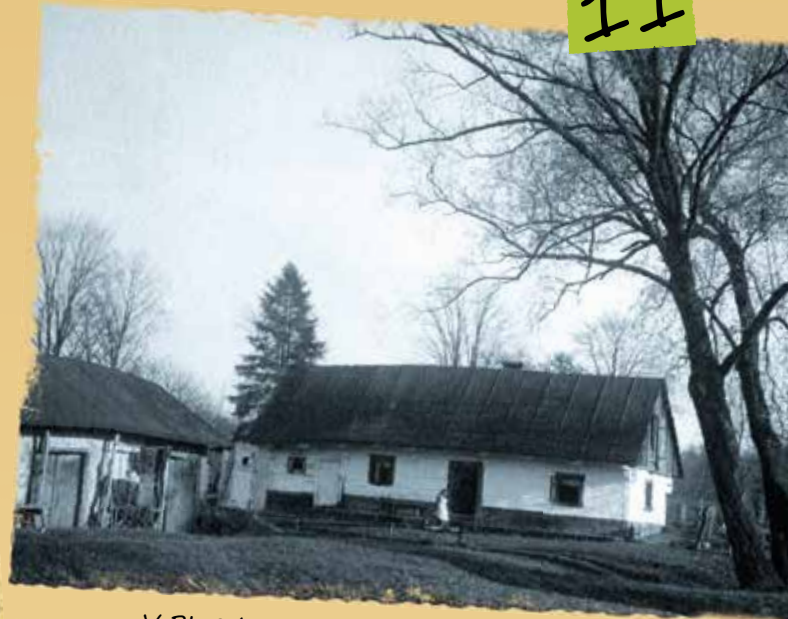
Dodnes stojící chalupa v Dolní Nové Vsi č. p. 2 vedle
hostince U kostela

10

Chalupa č. p. 39 v Dolní Nové Vsi.
Vpravo rodina Urbanova. Dnes tu stojí dům pana Hošky.

11

V BL 2/2015 došlo k chybě v určení chalup.
Správně je: Foto č. 4 Slavíkova hájenka.

TANEČNÍ V LUCERNĚ, ANEB JAK NAUČIT DŘEVO TANČIT

Je mnoho způsobů, jak můžete trávit sobotní podvečery. Celkem 6 manželských nebo partnerských párů se rozhodlo, že místo sobotního vysedávání u televize si raději prověří svoje taneční schopnosti, ve většině případů však spíše taneční neschopnosti, a přihlásilo se do tanečního kurzu, který se konal během dubna a května v sále obecní hospody Lucerna v blízkém Lukavci. Před začátkem kurzu jsme si naivně mysleli, že nějaká polka nebo valčík nás nemůže rozhodit a že je zvládneme levou zadní a jenom si je procvičíme pod odborným dohledem tanečního mistra Romana Konopáska a jeho manželky Veroniky. Po první lekci jsme však zjistili, že většina z nás neví, ani kde je levá a pravá, natož zadní. Takže jsme museli chtít nechtě zapomenout na to, že něco snad umíme, a začali jsme pěkně od začátku. K polce a valčíku přibýly postupně další tance, jejichž názvy někteří z nás slyšeli vůbec poprvé. Celý kurz jsme po 6 lekcích zakončili tradičně, věnečkem. Na účast v televizní soutěži Star Dance to sice asi nebude, ale na některém z bělohradských plesů si hned vyzkoušíme, jestli jsme všechno nezapomněli.

Tímto bychom chtěli vyjádřit poděkování tanečnímu mistrovi Romanovi Konopáskovi a jeho krásné ženě Veronice za příjemnou, veselou a velmi přátelskou atmosféru celého tanečního kurzu a hlavně za jejich trpělivost a nezlomnou víru, že i dřevo se může naučit obstojně tančit.

Pavel Dědic, foto: Tereza Konopásková

Tyto samolepky je možné

**ZDARMA
OBDRŽET**

na Městském úřadě Lázně Bělohrad

**PODOMNÍ
A POCHŮZKOVÝ
PRODEJ ZBOŽÍ A POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB**

v bytech, domech, budovách a na veřejných prostranstvích

JE NA ÚZEMÍ MĚSTA LÁZNĚ BĚLOHRAD

(tzn. ve všech jeho částech: Brtev, Dolní Javoří, Dolní Nová Ves, Horní Nová Ves, Hřidelec, Lány, Lázně Bělohrad, Prostřední Nová Ves a Uhlíře)

ZAKÁZÁN!

Nařízení města Lázně Bělohrad č. 1/2014,
o zakázu podomního a pochůzkového prodeje na území obce.

KAMENICTVÍ
Uveverka

Miletín 250

telefon: 493 693 469, mobil: 603 484 779

čerstvé pečivo 7 dní v týdnu

- posezení
- teplé nápoje
- denní tisk
- připojení wifi

Prodejní doba

Po - Pá 6,00 - 12,00 So 6,30 - 11,00 Ne 7,00 - 11,00

Lázně Bělohrad, Vojtěšková ul. 493792573 www.josefydl.cz pekarna@josefydl.cz

STŘECHY

Z&L Kundrát

Lázně Bělohrad

739 013 876, 731 554 243, www.strechykundra.net

PODĚKOVÁNÍ

Dobrý den, pane Vovse a pane Čeliši,

ráda bych vám za celou naši rodinu poděkovala za krásný článek v Bělohradských listech, věnovaný naší mamince paní Lídě Novotné a její celoživotní zálibě v malování.

Článek se vám moc povedl, všechny nás mile překvapil a udělal radost také především naší oslavenkyni k jejímu životnímu jubileu.

Bělohradské listy moc rádi čteme již od jejich vzniku a každý výtisk velmi rádi sledujeme, co je v nich zase nového a aktuálního k našemu bělohradskému dění nebo i z historie našeho města a okolí.

Tato práce se vám moc daří, máte spoustu čtenářů a my vám přejeme spoustu dalších „novinářských“ úspěchů!

Za rodinu Novotných Irena Tarantová, Praha

VAŠE OPTIKA

Úcta k Vaším očím...

PRO VÁŠ VELKÝ ZÁJEM AKCE PRODLOUŽENA

**...NOVÉ DIOPTRICKÉ
BRÝLE STÁLE
ZA 1/2 CENY!**

**PRAKTICKÝ DÁREK
k novým dioptrickým
brýlím!**

Pouze do vyprodání zásob!

**NOVĚ: VYŠETŘENÍ
ZRAKU IHNEDE!**

Najdete nás na adrese:

VAŠE OPTIKA, K. V. Raise 10, Lázně Bělohrad, tel.: 777 912 594

www.vaseoptika.cz

Z TOHOTO DOMU BYLI 17. ČERVENA 1942 NĚMECKÝMI NÁSILNÍKY
ODULEČENÍ A U KONCENTRAČNÍCH TÁBORECH UMUČENÍ:

VOJTÍŠEK JAN OTEC 1885	VOJTÍŠEK JAN SYN 1912
VOJTÍŠKOVÁ BOŽ MATKA 1888	VOJTÍŠKOVÁ KRIST. SMACHA 1913
VOJTÍŠEK ADOLF SYN 1914	A ZAMĚSTNANEC
VOJTÍŠKOVÁ BOŽ DCEŘA 1920	TROJÁNEK JAROSLAV 1911

UČEČNÁ BUDIŽ PAMĚT NEVINNÝM OBĚTEM!

V předvečer výročí zatčení rodiny Vojtíškovy, které se událo 17. června 1942, nechalo město Lázně Bělohrad opravit pamětní desku na domě bývalé Vojtíškovy tiskárny ve stejnojmenné ulici. Tragická událost, kterou bylo zatčení rodiny a jejich zaměstnanec Jana Trojánka, měla ještě hrůznou dohru v podobě násilné smrti v koncentračním táboře Mauthausen.

Desku, která oběti připomíná, opravila v krátkém termínu firma Veverka. Při výročí zatčení Vojtíškovy rodiny byly pod deskou položeny květiny.

V minulosti dávalo město vždy 8. května ke všem pamětním deskám připomínajícím 2. světovou válku umělé květiny. Podobně 28. října k pamětním deskám a pomníkům připomínajícím oběti 1. světové války. Květiny však po několika týdnech nevydržely příliš důstojně, proto město rozhodlo letos u příležitosti 70. výročí ukončení 2. světové války odhalit pouze pamětní desku plk. Rulfovi a položit k ní věnec a tímto pietním aktem si připomenout i ostatní hrdiny a oběti 2. světové války. U ostatních pamětních desek bylo místo uklizeno a odstraněny staré umělé květiny.

Město zvažuje, jak v budoucnu důstojně pietní akt pojmout.

PS: Příběh rodiny Vojtíškových je příkladem vlastenectví a vztahu ke společnosti. Druhou stranou mince je dnešní vztah některých spoluobčanů k historii města a její společnosti. Třeba ničení květin položených k pamětním deskám nebo poškozování veřejných míst. (las, šup)

Bohužel nic nezůstane ušetřeno. Je otázkou, komu vadila tabule s mezními kameny umístěná v zámeckém parku. O víkendu začátkem května ji někdo rozbil. Určitě to nebylo náhodou nebo omylem. Tohle bylo uděláno úmyslně s cílem zničit. (las)

Ani tohle není moc pěkná vizitka lázeňského města. Řeklo by se, že papír a plasty již nebylo kam dávat. Ale chyba lávky, kontejnery tu nejsou pro podnikatele. Ti mají obalové materiály likvidovat na své náklady a ne na náklady občanů. (las)

29. května proběhla počtvrté Noc kostelů, tentokrát v kostele Nejsvětější Trojice v Mlázovicích. Během tradičně bohatého programu mohlo asi 150 návštěvníků navštívit věž kostela se zvonem a navštívit sakristii. Děkujeme všem pořadatelům a spolupracovníkům za pomoc. (jj)

PRODÁM / KOUPIM / PRONAJMU / DARUJI

Město Lázně Bělohrad zřizuje novou službu pro občany:

ZVEŘEJŇOVÁNÍ SOUKROMÉ A KOMERČNÍ INZERCE

Inzeráty budou zveřejňovány na vývěsní tabuli,
která je umístěna na budově MěÚ Lázně Bělohrad.

Město Lázně Bělohrad si jako provozovatel vyhrazuje právo odmítnout, pozastavit nebo zrušit zveřejnění takové inzerce, která je protizákonná, je v rozporu s etickými pravidly, dobrými mravy, ohrožuje veřejný pořádek nebo by mohla poškodit dobrou pověst provozovatele či jeho oprávněné zájmy.

Tiskopis pro text Vaší inzerce a bližší informace ke zveřejňování obdržíte na MěÚ Lázně Bělohrad v kanceláři sekretariátu starosty. Inzerce bude zpoplatněna. Cena jednoho inzerátu formátu A6 bude

50,- Kč/4 týdny

Daniel Šír T.G.Masaryka 297, 507 81 Lázně Bělohrad

NA KOLE BEZ NÁMAHY.

Zakoupením elektrokola Apache
podpoříte Centrum Paraple.

www.apache-elektrokola.cz

608813380

kola.sir@gmail.com

Přijďte vyzkoušet,
objednejte
a využijte výhody
blízkosti servisu.

PROČ APACHE?

- Česká značka jízdních kol a elektrokol s tradicí od roku 2001.
- 6 let zkušeností s prodejem a servisem elektrokol.
- Více než 150 prodejců v České republice a na Slovensku.
- 29 kvalitních modelů elektrokol v různých cenových relacích.
- Záruka 5 let na rám a vybrané komponenty.
- Sleva 25% na druhou baterii do 3 let od nákupu elektrokola.

Po Út Čt Pá
10 - 17
St
10 - 14
So
9 - 11,30

HÁZENÁ NA HOŘEŇÁKU

Ukrutná zima na turnaji
v Ruprechticích

Prý jste, pane Baere, nikdy házenou nehrál. Byl jste něco jako trenér australských plavkyň. I on neuměl plavat a přitom jeho svěřenkyň se staly mistryněmi světa!

Skutečně jsem házenou nehrál. Dělal jsem všechno, co bylo třeba. Trénoval, vedl mančaft, lajnoval, sjednával utkání, pískal tréninková utkání, vykopával drny na hřišti. Absolvoval jsem dva trenérské kursy, v roce 82 jsem dostal Vzorného trenéra. Když jsme skončili na Horní Vsi, přesvědčil mě Franta Pech, abych přešel k nim do Bělohradu. Házené jsem se věnoval celých pětadvacet roků...

Na Horní Vsi v Tibě několik let pracovali i Kubánci. Nechtěli i oni zkusit házenou?

J. B.: *Zkoušel jsem s nimi běhat přespoláky. Kdepak Kubánci a házená. Ani běhání je nebavilo. Chtěli jenom boxovat!*

Evo, ty jsi přeci pokračovala s házenou i v Bělohradě.

Ta naše házená na Hořeňáku trvala asi dva, tři roky. Pak jsme přešly k vám do Bělohradu. Se mnou brankářka Líba Maternová, z obrany výborná Maruška Knopová, střelkyně Milada Hartigová a Mirka Lánská. Ta se vypracovala v prvoligovou hráčku pražského Podolí.

Jinak i v Bělohradě jsme měly pár let dobré mužstvo, hrály i druhou ligu. Vůbec na házenou moc ráda vzpomínám...

Jiří Baer

Eva Baerová - Čechová

Jak vypadaly začátky hronoveské házené?

E. Č.: *Nám holkám bylo asi jedenáct, dvanáct. První rok jsme jenom trénovaly. Opravdový zápas jsem hrály se Dvorem Králové a dostaly jsme ohromnej nářez!*

J. B.: *V té době se sešla na Horní Vsi bezvadná parta děvčat. K nim se přidaly učnice z Tiby a já měl najednou docela slušné mužstvo. Ve fabrice nám truhlář udělal branky, závodní výbor zakoupil síť. Nejdřív se hrálo na sokolském hřišti, později se přešlo na fotbalák.*

Shora zleva: Irena Vlasáková a Věra Dědourková
Jana Raisová, Eva Mikulášková, Zdena Jarišková
Milada Hartigová, Eva Knopová, Inka Ondrušáková, Eva Baerová
Mirka Lánská a Eva Hršelová,

Shora zleva stojící: Eva Baerová, Dáša Kracíková, Jana Stuchlíková-Finková, Vladka Hrnčířová-Munzarová, Mirka Lánská-Kozlová, Helena Vlažná, Jiří Baer, v první řadě zleva: Eliška Závěská-Fofová, Marie Knopová-Ulrichová, Táňa Podlipná, Vlasta Vinčálková-Kolová

MALÝ PŘÍDAVEK K HÁZENÉ NA HOŘEŇÁKU

„Chodili jsme se koukat na holky, jak válejí házenou, fakt byly dobrý. A tak jsme dali dokupy mančaft: Jindra Roubíček, Jarka Šulc, Luboš Hršel, Vláďa Šrajer, Joska Dlab, Jirka Beneš,“ říká po letech Bohouš Šrám, lídr tohoto mužstva. „Fungovali jsme ale jenom rok, hráli v Náchodě, v Novém Hrádku, v Rychnově nad Kněžnou a párkrát i proti dorostu Bělohradu. Nejlepším naším střelcem byl zedník Pepa Dlab. I my jsme využívali plac na sokolském hřišti. Jinak ten náš mančaft byl takový výkřik do tmy...“

Dívám se do přepečlivě zpracované kroniky bělohradské házené Františka Pecha. Zajímají mě výsledky dorostenců z roku 1966:

25. září / Jiskra Horní Nová Ves - Spartak Lázně Bělohrad 6:12

16. října / Spartak Lázně Bělohrad - Jiskra Horní Nová Ves 9:8

Střelci Horní Vsi nejsou uvedeni.

Za Bělohradáky dávali branky Kodym, Nosek, Pajurek, Lelek.

Tolik pár řádků a fotografií k hornovské házené. Před padesáti léty obětavý Jiří Baer naučil partu děvčat hrát českou házenou. Před padesáti léty se brankářky dělily tvrdých ran střelkyně Milady Hartigové. A tehdy i dorostenci zkusili házenkařský „výkřik do tmy“. Něnými svědky toho jsou staré sokolské cvičiště a fotbalák na Německém kopci.

Eduard Čeliš, foto: archiv Baerových a Jaroslav Voves

Výbor bělohradské házené: zleva: Mirek Rychecký, Bohuš Mencl, Jiří Baer, František Pech a Mirek Krch

ÚSPĚCH MLADÝCH ŠACHISTŮ

Krásné 5. místo přivezli mladí šachisté bělohradské základní školy K. V. Raise z letošního Mistrovství České republiky základních škol v šachu. Mistrovství se uskutečnilo v polovině dubna v Mostu a bělohradskou školu reprezentovali Tomáš Sucharda, Lukáš Kraus, Matyáš Kráčmar (všichni 5. třída) a Vojtěch Šádek (3. třída) pod vedením Jiřího Johna a trenéra Ladislava Brože.

Vlastnímu mistrovství předcházelo v listopadu 2014 školní kolo, kterého se zúčastnilo 37 dětí a které určilo hráče do družstva. Následovalo okresní kolo, v němž bělohradské družstvo jasně zvítězilo. V krajském kole, které se uskutečnilo v Třeběchovicích pod Orebem, skončili bělohradští žáci na 2. místě za vítězným družstvem Základní školy Josefa Gočára Hradec Králové a vybojovali si tak postup na Mistrovství ČR. V Mostu nastoupili mladí bělohradští šachisté jako 13. nasazení (podle ratingu) ze 30 zúčastněných družstev. V prvním kole turnaje zdolali Karlovy Vary a celkově zaznamenali z 9 zápasů 5 vítězství, 2 remízy a 2 prohry. Vítězem turnaje se stalo družstvo základní školy z Kuřimi před Frýdlantem nad Ostravicí a Frýdkem – Místkem, bělohradští žáci skončili za čtyřmi moravskými družstvy jako nejlepší družstvo z Čech. Vítěz krajského kola Královéhradeckého kraje ZŠ J. Gočára Hradec Králové skončil na desáté příčce.

„Kluci nás potěšili nejen perfektními šachovými výkony, ale i svým chováním,“ zhodnotil účast na mistrovství vedoucí družstva Jiří John. Šéf Podzvíčinské šachové školy a zároveň trenér úspěšného družstva Ladislav Brož si pochvaloval výkony Lukáše Krause, který se stal nejúspěšnějším hráčem mistrovství na druhé šachovnici, a vyslovil svá další šachová přání: „Chtěl bych vychovat ještě jednoho tak úspěšného šachistu jako je letošní juniorský mistr republiky Tomáš Kraus a také bych rád vytvořil družstvo děvčat.“ A na závěr poděkoval manželům Suchardovým za jejich velikou nezištnou pomoc Podzvíčinské šachové škole.

(šup, las)

MALÍŘI V BĚLOHRADĚ

Ladislav Halouzka

„Jednou jsem byl u Radka Ulvra na Horní Vsi a prohlížel jsem si jeho obrazy. Splav u Ostroměře a ještě jeden olej mě vzaly tak, že jsem na ně koukal jako na zjevení,“ vypráví Ladislav Halouzka o svém bělohradském kolegovi. Láďa je o pouhou hodinu starší ze dvojčat Halouzkových a podobně jako bratr Milan má velkou zálibu v malování.

Láďo, určitě jsi nacházel pod vánočním stroměčkem potřeby na kreslení, je to tak?

Nejenom na Vánoce. Ale i na svátek a narozeniny. Pastelek a bloků jsme s bráchou měli hromadu. Občas jsme dostali i ilustrovanou knížku. A našemu malování jsme říkali čmárání!

Který z malířů byl a je ten tvůj?

Od mala mě přitahovaly kresby Zdeňka Buriana. Jeho oleje, perokresby a dodnes nepřekonané kvaše v dobrodružných knížkách Maye, Verna a Burrougse. Učaroval mi i Myslivecký kalendář s kresbami Václava Nasvětila.

Vídím, že jsi se věnoval i vypalování na dřevo.

To po tátovi. Ten vypaloval na dřevo pro Státní lesy lovnou zvěř. S Milanem jsme to asi ve dvanácti letech zkusili taky. Ze začátku to byla hrůza, chtělo to trpělivost a hodiny praxe. Táta byl naším učitelem, poradil, pochválil i zkritizoval. Na vojně jsem celé dva roky vypalování praktikoval. A drží mě dodnes...

Tvým vzorem určitě byl a je tatínek, ročník 1928.

Před Vánoce roku 88 jsem viděl u nás doma olej - Svatý Petr v Krkonoších. Po mé otázce, kdo to maloval, se táta široce usmál a já, když jsem viděl velké H a datum, pochopil... Pomaličku jsem začal dumat, jak táta maluje, jak mám namalovat podzim, kdy zelená přechází ve žlutou, okrovou až karminovou.

A první oleje Ladislav Halouzky?

Někdy před patnácti léty. Koupil jsem si olejové barvy a sadu štětců. Začal jsem se zamračenou oblohou a s malým obrázkem Sněžky. Následovaly Byšičky, Český ráj, pražské motivy, římské Colosseum pro manželku, obrazy zvěře.

Láďo, co ještě zbývá dodat o malování?

Už jen to, že malování je krásný koníček, u kterého si odpočínáte a který vás zároveň celý pohltí. Když malujete, je vám jedno, že v televizi je napínavý hokej, že máte rozečtenou zajímavou knížku, že manželka luxuje nebo myje nádobí! Tohle nejde pochopit, ale je to tak. Malování je krásná to droga...

Eduard Čeliš, foto: Jaroslav Voves

KRÁMEK

Vězička

